

СПАРТАК ПАСКАЛЕВСКИ

Напред, назад, наляво и надясно

или *Метаморфози на играта*

рисунки, живопис, обекти

Това е названието на цикъл творби от Спартак Паскалевски, който се представя от 10 до 18 септември 2011 в изложбеното пространство на Общинската галерия в Дупница. С този цикъл художникът ни приближава към символичния свят на древната и универсална игра 'шахмат'.

Всичко в тази игра е един своеобразен кръговрат от цифрови съотношения, символика и предметност: четири посоки и четири междинни координати; шест фигури – пешка, кон, тур, офицер, царица и цар. Те се развихрят в пространството от осем по осем черни и бели квадратчета или на 32 с бял и 32 с черен цвят. В тези 64 квадратчета всеки ход е едновременно позиция и опозиция. Възможност и невъзможност. Осъществимост и неосъществимост, извисена над една невидима граница между предстоящ и минал жребий.

Правилата за движението на фигурите и техните ходове ни навеждат на асоциации за реалиите в човешкия живот. Защото играта - това е животът. Животът като свобода и отказ от свобода. И реалии, защото човек е зависим, когато предоставя свободата си на другите, а свободен, когато зависи от себе си.

Не е необходимо да си шах (ш-АХ!), за да играеш на шахмат. Но заловиш ли се, подхващаш разговор и спор с бъдещето, встъпваш в диалога на моментното 'сега' с бъдното, което идва.

Разбира се, играта е живот. А животът представлява сложна организация на клетки. Но каква мъдрост се крие в тази игра на Природата. И колко нелепо и невъзможно е да се съгласиш да съществува в клетка. Та нали жребият в тази игра е свързан с избора – превръща отстъпа в защита, а защитата в нападение.

В своя образен свят, изтъкан от кръговрата на символични отношения, художникът представя три състояния на творческата си реакция: в рисунки, в живопис и в обекти. Те се различават и взаимно се допълват. Съпротивляват се и се примиряват. Защото в тази обвързаност е скрита мъдростта на древната игра. Игра, въвличаща веднџ разум и трепет, мисъл и чувство...

В пластичната интерпретация той е предпочел да се обърне към праисторическото изкуство с неговата виталност и първична знаковост на формата. Нали тогава, в зората на творческата изява, светът за човека е загадка, магия, предчувствие и игра. В този синкретизъм доминира жизнената енергия на играта – игра на мисъл и чувство, на разум и трепет...

С тази експозиция започва и дейността на основаното от художника Студио "129" с 12 тематично експериментални творчески лаборатории.

Румяна Златанова